آزمون حضوری
شماره پنج

رشته انسانی

خیلی سبز! آزمون
تجربی | ریاضی | انسانی

ویژه کنکور
۱۴۰۲

مرورنامه آزمون آزمایشی خیلی سبز

نام درس	مباحث	از صفحه	تا صفحه	مؤلف	ویراستار
روان‌شناسی	روان‌شناسی درس ۴ و ۵ - صفحهٔ ۸۸ تا ۱۳۳	۲	۳	سیده ضحی سکاکی	سعید ستوده‌مهر

AKO
گروه مشاوره و برنامه‌ریزی آکو

درس ۵

مقدمه

۱ به فعالیت‌هایی از قبیل کنار هم قراردادن اطلاعات حافظه به همراه تفسیرکردن، قضاوت‌کردن، حل مسئله و تصمیم‌گیری، «تفکر» می‌گویند.

۲ تفکر کاملاً آگاهانه است.

تعریف مسئله، حل مسئله و ویژگی‌های مسئله

- «مسئله» عبارت است از عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود.
- «حل مسئله» به معنای یافتن بهترین راه حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود است.

ویژگی‌های مسئله	توضیح
۱) هدفمند است.	وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.
۲) مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است.	فردی که در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آن‌چه انجام می‌دهد آگاهی کامل دارد.
۳) در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.	عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی می‌شود.
۴) در مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد.	شناخت موقعیت فعلی کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسیم.

چرا حل مسئله مهم است؟

- هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی آن است که در اثر حل مسئله به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد. به همین دلیل یادگیری حاصل از حل مسئله، قابل تعمیم است.

انواع مسئله

- براساس شاخص‌های زیر، مسئله‌ها به دو نوع خوب تعریف شده و خوب تعریف نشده تقسیم می‌شوند.

۱ شناسایی موقعیت اولیه

۲ فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس

۳ تعریف دقیق هدف

۴ امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف

- «خوب تعریف نشده» به معنای پیچیده‌بودن و دشواری حل یک مسئله است. مسئله‌های پیچیده از آن‌جایی که علل متعددی دارند، به راحتی قابل تعریف نیستند.

مراحل حل مسئله

مرحله	توضیح
۱) تشخیص مسئله	تشخیص دقیق مسئله با احساس مبهم از مسئله متفاوت است.
۲) به‌کارگیری راه حل‌های مناسب	باید یک راه حل مناسب را پیدا کرد و به کار گرفت.
۳) ارزیابی راه حل	ارزیابی باعث می‌شود ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.
۴) بازبینی و اصلاح راه حل	افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود ببخشند یا اصلاح کنند.
۵) انتخاب راه حل‌های جایگزین	در صورت حل‌نشدن مسئله با مراحل قبلی، باید راه حل‌های جایگزین پیدا کرد.

عوامل مؤثر در حل مسئله

عوامل مؤثر در حل مسئله	توضیح
۱) تجربهٔ گذشته (اثر انتقال)	● کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها استفاده می‌کند. ● گاهی باعث آسان‌شدن و گاهی باعث دشوارشدن حل مسئله می‌شود.
۲) نوع نگاه به مسئله	نوع نگاه باعث می‌شود فرد اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به خاطر آورد و اقدامات او تحت‌الشعاع آن نگاه قرار بگیرد.
۳) نادیده‌گرفتن حل مسئله برای مدت‌زمانی خاص (اثر نهفتگی)	وقتی سماجت بر حل مسئله نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل مسئله هستند، فراموش می‌شوند.

روش‌های حل مسئله

روش‌های حل مسئله	توضیح
تحلیلی	● روش‌هایی که مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند. ● زمان‌بر است.
اکتشافی	● روش‌هایی که عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی است و دستیابی به راه حل مسئله را تضمین نمی‌کند. ● در حداقل زمان به راه حل می‌رسد.

چهار روش اکتشافی
- ۱) خردکردن
- ۲) کاهش تفاوت وضع موجود با وضع مطلوب
- ۳) بارش مغزی دارای ۴ مرحله
  - ۱) تعریف مسئله
  - ۲) ارائهٔ راه حل‌های مختلف
  - ۳) ارائهٔ معیارهایی برای داوری
  - ۴) ارائهٔ بهترین راه حل
- ۴) شروع از آخر

پیامدهای ناتوانی در حل مسئله

پیامد	توضیح
۱) ناکامی	● ناتوانی در حل مسئله وضعیت عاطفی ناخوشایندی ایجاد می‌کند که ناکامی نام دارد. ● ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.
۲) فشار روانی	ناتوانی در حل مسئله فرد را از رسیدن به هدف مورد نظر بازمی‌دارد، در نتیجه فرد احساس فشار روانی می‌کند.

● علت ناتوانی بسیاری از افراد در حل مسئله، نداشتن تجربهٔ گذشته یا نگاه جدید است.